

O'zMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

ACTA NUUZ

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY
UNIVERSITETI ILMIY JURNALI

JURNAL
1997 YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN

2023
1/9/1

Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi

Bosh muharrir:

I.U.MADJIDOV – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinnbosari:

Y.S.ERGASHOV – f-m.f.d., professor.

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik.

Ashirov A.A. – t.f.d., prof.

Balliyeva R. – t.f.d., prof.

Malikov A.M. – t.f.d., prof.

Yusupova D.Y. – t.f.d., prof.

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof.

Mo'minov A.G. – s.f.d., prof.

Nishonova O.J. – f.f.d., prof.

Abdullayeva N.B. – f.f.d., prof.

Madayeva Sh.O. – f.f.d., prof.

Tuychiyev B.T. – f.f.d., prof.

Utamuradov A. – f.f.n., prof.

Muxammedova D.G. – psix.f.d., prof.

Boltaboyev H. – fil.f.d., prof.

Rahmonov N.A. – fil.f.d., prof.

Shirinova R.X. – fil.f.d., prof.

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof.

Sa'dullayeva N.A. – fil.f.d., dots.

Kurbanova G.S. – fil.f.d., dots.

Djafarova D.I. – fil.f.d., dots.

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., dots.

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., PhD.

Mas'ul kotib: **Z.A.PARDAYEV**

TOSHKENT – 2023

MUNDARIJA

Tarix

Axmedova D. Maktublarda Xiva va Buxoro xonligi tarixi	4
Darmonova M. "Milliy Turkiston" jurnalı xususida	7
Qurbanov N. G'arbiy O'zbekistonda sodir bo'lgan zilzilalar tarixi	10
Mirzaqulov B. Buxoro mang'itlar sulolası hukmronligi davrida (1756-1920 yy.)	13
Muxamedov Y. Ilk o'rta asrlarda G'arbiy Turk xoqonligining ma'muriy markazlari haqida ba'zi mulohazalar	16
Normurodov D. Kovardondagi dafn inshootlariga doir	19
Otamuradova R. Xorazm vohasi tarixiy-madaniy merosining o'rganilish tarixi	23
Rasulov E. XVIII asr Qo'qon xonligi tarixi	27
Siddiqov R. O'zbekiston oliv ta'lim tizimidagi dastlabki o'zgarishlar va uni tubdan isloh qilish vazifalari (1991-1997 yy)	30
Tojiboyev J. Turkistonda harbiy asirlar evakuatsiyasi	33
Xadjamuratova M. Yoshlarni ijtimoiy himoya qilish – davlat siyosatidagi innovatsion yondoshuvning samarali mahsuli	36
Xaydarov G'. Mustaqillikni dastlabki yillarda jahon mamlakatlari bilan iqtisodiy-investitsion hamkorlikning rivojlanish tendensiyalari (Farg'onha vodiysi viloyatlari misolida)	40
Шадмонов Т. Трансформация взглядов на антлерлигиозную политику советского правительства в Узбекистане в зарубежной историографии	43
Эгамбердиева Г. Туристический потенциал города Ташкент и анализ статистики посещения туристов по основным целям и направлениям	46
Ergasheva B. Ommavui axborot vositalaridagi reklamalarning ijtimoiy-ma'naviy hayotga ta'siriga doir mulohazalar. (etnososiologik tahlil)	49
Falsafa. Pedagogika. Psixologiya. Metodika. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik	
Abdisamatov A. Bo'lajak mexanik-haydovchi shaxsini o'zini-o'zi harbiy-kasbiy tayyorlash	52
Абдувалиева М. Международные стандарты защиты прав лиц с инвалидностью и нормы национального права: сравнительная характеристика	55
Azimova F. Neft-gaz sanoatiga oid terminlar tipologiyasini o'qitishda talabalarning strategik kompetensiyasini rivojlantirish	59
Aliyev N. Bo'lajak pedagoglarda analistik tafakkurni gipotetik-deduktiv metod orqali rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari	62
Amanova O. Ta'lim sifatini oshirishda AKT kompetensiyalarini rivojlantirish	66
Axmedova D. O'zbekistonda jamoatchilik nazorati tarixidan	68
Baybabaeva Sh. Diskurs kompetensiyani takomillashtirishda postmetod davri	71
Bayzakova M. Xalqaro baholash dasturi asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining metodik tayyorgarligini takomillashtirishning amaliyotdagi holati	74
Baltabayeva M. Eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalarning huquqiy immunitetini oshirish	77
Bahodirova F. Jarohatdan keyingi stress buzilishlarini onkologik bemorlarda o'rganishning zarurati	80
Bekmurodova G. Jamiyat ma'naviy sohadagi konstruktiv va destruktiv tendensiyalar	83
Боймираев К. Социально-философские факторы развития знаний о трудовой миграции среди молодежи	86
Botirov A. Analysis and prospects for self-education in non-state educational institutions	89
Bo'riyeva M. Migrant oilalarining yangi muhitda moslashishining ijtimoiy-psixologik omillari	92
Vahidova C. Особенности государственной поддержки и развития предпринимательства в Узбекистане	95
G'affurov D. Tasavvuf ta'limotiда oila va nikoh masalasi	98
Djumanazarova Z. Bo'lajak iqtisodiyot fani o'qituvchilarining metodik kompetentligini takomillashtirishning zamonalivi yondashuvlari	101
Jabborov Sh. Talabalarning jismoniy madaniyatga munosabatini o'rganish – tyutor faoliyatining muhim sharti	104
Jamolova G. Parallel tebranish konturlarini tadqiq etish	107
Ilhomova S. Bolalarga nisbatan zo'ravonlik sodir etiladigan joylar	110
Inoqov B. Tezkor-qidiruv xodimlarida muvaffaqiyatga erishish motivlari psixologik fenomen sifatida	113
Isabayeva M., Ergasheva N. Integrativ yondashuvning talabalar bilimi va malakalari sifatiga ta'siri	116
Исмоилов Т. Описание и анализ текущего уровня развития вербально-коммуникативных компетенций будущих педагогов	119
Kamilov F. Sotsiologik tadqiqotlar asosida nogironligi bo'lgan bolalarning muammolarini o'rganishning dolzarb masalalari (Keys-stadi metodi misolida)	122
Karimov F. O'rta yoshdagi 45-60 yoshli erkaklar uchun jismoniy tayyorgarlikni hisobga olgan holda sog'lomlashtiruvchi mashqlar jamlanmasini ishlab chiqish	125
Quvataliyev M. Talabalarning universitet ta'lim sharoitariga moslashuvining ijtimoiy-psixologik jihatlari	128
Kurbanayeva H. Boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ona tili o'qitish ta'limida darsliklar bilan ishslash metodikasini rivojlantirish	131
Kurbanova S. The issues of modern education in spiritual heritage of Ibrat	134
Qodirova N. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida nuksloni bolalar bilan ishslashning pedagogik mexanizmlari	137
Qurbanov A. Badiiy adabiyot mazmuni va uning shaxs ma'naviyatiga ta'siri	140
Qurbanova Sh. Oilada sil bilan og'rigan bemor ayol munosabatlariga psixologik yondashuv	143
Mamadaliev K. Pedagogika ta'lim yo'naliishlari uchun o'quv adabiyotlarini yangi avlodini ta'lim jarayoniga tadbiq etish metodikasi	146
Mahkamov Q. O'zbekistonning milliy-madaniy tiklanishida ijtimoiy xotiraning ahamiyati	149
Maxmudov I. Rahbarlarda samarali muloqot ko'nikmalarini rivojlantirishda trening uslubi	152
Miliyeva M. Talabalarga xorijiy tillarni o'qitishning muvaffaqiyatini belgilovchi omillar	156
Mirzaaxmedova G. Bo'lajak tarix o'qituvchilarida analitik tafakkurni rivojlantirishning innovatsion usullari	160

Kamoliddin MAMADALIEV,

Chirchiq davlat pedagogika universiteti dotsent v.b.

E-mail: kmamadaliev@umail.uz

O'zbekiston san'at va madaniyat instituti dotsenti, PhD A.Kurbanova taqrizi asosida

PEDAGOGIKA TA'LIM YO'NALISHLARI UCHUN O'QUV ADABIYOTLARINI YANGI AVLODINI TA'LIM JARAYONIGA TADBIQ ETISH METODIKASI

Annotatsiya

Hozirgi kunda o'quv adabiyotlarini yangi avlodini yaratish yaratishga qaratilgan talablar keskin ortib bormoqda. Darsliklarning yangi avlodini yaratish uchun ta'limming asosiyo yo'nalishlari bo'yicha xorij adabiyotlarining tajribalaridan foydalanish, hamda mavjud darsliklarni tahlil etish talab etiladi. Yuqoridagilarni inobatga olgan holda, o'quv yo'nalishlari uchun darsliklarning yangi avlodini yaratish, hamda mazkur darsliklarni o'quv jarayonlarga tadbiq etish zaruriyatini mohiyati ko'rsatib o'tilgan.

Kalit so'zlar: Zamonaliv pedagogik texnologiyalari, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, uzuksiz ta'lif, yangi avlodni o'quv adabiyotlari, pedagogika ta'lif sohasi, darslik, o'quv qo'llamma, o'quv-uslubiy majmu, davlat ta'lif standarti, o'quv dasturi.

МЕТОДИКА СОЗДАНИЯ НОВОГО ПОКОЛЕНИЯ УЧЕБНОЙ ЛИТЕРАТУРЫ ВНОВЬ ОТКРЫВАЮЩИЕСЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ НАПРАВЛЕНИЙ И ПРИМЕНЕНИЕ ИХ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ ПРОЦЕССЫ

Аннотация

В настоящее время резко повышаются требования к созданию нового поколения учебной литературы. Для создания нового поколения учебников требуется использования опыта создания иностранной литературы и анализ существующих учебников по основным направлениям образования. Исходя из вышеуказанного в данной статье приведена необходимость создания нового поколения учебников для вновь образовавшиеся учебных направлений и методология применения данных учебников в учебные процессы.

Ключевые слова: Современные педагогические технологии, информационно-коммуникационные технологии, беспрерывное образование, учебная литература нового поколения, педагогическая область образования, учебники, учебные пособия, учебно-методический комплекс, государственный стандарт образования, учебная программа.

METHOD OF THE NEW GENERATION OF EDUCATIONAL LITERATURE REOPENS EDUCATIONAL DIRECTIONS AND THEIR APPLICATION IN THE EDUCATIONAL PROCESS

Annotation

Currently sharply increased demands for a new generation of textbooks. To create a new generation of textbooks requires the use of the experience of creating the foreign literature and analysis of existing textbooks in the main areas of education. Proceeding from the above-mentioned in this article is the need to create a new generation of textbooks for the newly formed educational directions and methodology of application of these textbooks in the educational process

Key words: Modern educational technology, information and communication technologies, continual education, educational literature of the new generation, educational area of education, textbooks, manuals, training complex, the state standard of education, curriculum.

Ta'lif tizimida yuksak malakali, ijodkorlik va tashabbuskorlik qobiliyatiga ega, kelajakda kasbiy va hayotiy muammolarni mustaqil hal qila oladigan kadrлarni tayyorlashda ta'lif jarayonini zamonaliv pedagogik, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari asosida yaratilgan yangi avlod darslik va o'quv adabiyotlari bilan ta'minlash muhim ahamiyatga ega.

Uzuksiz ta'lif tizimi uchun o'quv adabiyotlarining yangi avlodini yaratish konsepsiyasining maqsadi uzuksiz ta'lif tizimining barcha ta'lif turlari uchun o'quv adabiyotlarining yangi avlodini yaratish tamoyillari va ularni tayyorlash mexanizmlarini belgilashdan iboratdir[1].

Shiddat bilan kechayotgan hozirgi davrda ta'lif-tarbiya va tahsil borasida ham kechagi qarashlar, burungi uslublar eskirib qolmoqda. Hayot esa bizdan har sohada zamon bilan hamnafas, hamqadam bo'lishni talab etmoqda. Bugun ta'lif muassasalarida o'tiladigan barcha jamiyki fanlar bo'yicha darslik va qo'llanmalarining yangi avlodini yaratish kunning dolzarb masalalaridan biridir.

Pedagogika ta'lif sohasining yangi ochilgan fanlarni o'qitish metodikasi bo'yicha ta'lif yo'nalishlari davlat ta'lif

standartlari asosida amaliy ko'nikmalarga ega bo'lgan mutaxassislarini tayyorlashni takomillashtirish, yangi ta'lif yo'nalishlariga kiritilgan fanlardan darslik, o'quv qo'llamma, o'quv-uslubiy majmuilar mazmunini modernizatsiyalash va elektron darsliklar yaratish hamda amaliyatga keng tadbiq etish choralarini ko'rildi.

Shunga asosan, Davlat ta'lif standarti, fan dasturi, o'qitish metodikasi, didaktik talablar, pedagogik texnologiya va majmu (sistemali) yondoshuvga muvofiq yaratilgan, iqtisodiy va ijtimoiy sohalardagi yangiliklar joriy etilgan, ilm-fan, texnika va texnologiyalarning so'ngi yutuqlari to'liq yoritilgan, ta'lif oluvchilar tomonidan tegishli fan asoslarining mukammal o'zlashtira olish imkonini beruvchi hamda turdosh ta'lif yo'nalishlarida ham foydalanish imkoniyatlari hisobga olingan zamonaliv o'quv va o'quv-uslubiy adabiyotining yangi avlodini yaratish kunning dolzarb masalalaridan biriga aylandi. Bu vazifaning asosiy yechimlaridan biri zamonaliv o'quv va o'quv-uslubiy adabiyotlarining yangi avlodini yaratish va ta'lif-tarbiya jaryoniga keng tadbiq qilishdir.

Yangi avlod darslik va o'quv adabiyotlarini yaratishning pedagogik jihatlari Yu.K. Babanskiy, M.A. Danilov, B.P. Esipov, S.R. Rajabov, X.I. Ibragimov, Ya.I. Lerner, R.A. Maylonova, F.R. YUzlikaev, B.R. Adizov, N. SHodiev, SH. Mardonov, SH. Xalilova, N. Egamberdieva, J. Hasanboev va SH. Abdullaevarning ishlari o'z aksini topgan bo'lib, ular tomonidan shaxs muammosi, o'qituvchilarni innovation tayyorlash, oliy ta'linda pedagogik jarayonlarning umumiy qonuniyatlarini va bo'lajak o'qituvchilarni tayyorlashning samarali texnologiyalari hamda zamonaviy o'quv adabiyotlarining yaratish muammolari yoritilgan bo'lib, bizning tadqiqot ishimizda o'quv adabiyotlarning yangi avlodini yaratish tamoyillari va ularni tayyorlash mexanizmlari, dialektika qonunlari bilan sistemali yondashuv va pedagogik texnologiya tamoyillari hamda ular asosida yangi avlod fani o'quv mashg'ulotlarni loyihalash masalalarini yoritishda ularning ishlari asos qilib olinadi.

Yangi avlod darslik va o'quv adabiyotlarini yaratishning psixologik tomonlarini M.G. Davletshin, V.V. Davidov, N.V. Kuzmina, E. G'oziev, V.M. Karimova, R.I. Sunnatova, N.S. Safaevlarning ishlarini tahlili o'rganish asosida psixologik jihatlarini, didaktikaning qonun qoida va prinsiplari bilan yosh psixologik, psixoanaliz qoidalarini va o'quv va o'quv-uslubiy adabiyotlarning yangi avlodini yaratishga qo'yiladigan didaktik talablarni hamda fanni mustaqil o'rganishda, talabalarning ilmiy fikrlash qobiliyatini rivojlanishi masalalarini yoritishda manba sifatida e'tiborga olinadi.

Yangi avlod o'quv adabiyotlarini yaratishga asos bo'ladigan pedagogik texnologiya mazmuni, mohiyati, maqsadi va vazifalarini ochib berish, ularni ta'lim jarayoniga tadbiq etishda xorijlik pedagog olimlardan T. Sakamoto, Bloom B.S., Cobb C.W., Douglas P.H., Pimbley G. va b., MDX pedagog-olimlaridan B.P. Bespalko, V.M. Monakov, A.A. Leont'ev, S.A. Smirnova va boshqa pedagoglarning tadqiqot ishlari, pedagogik texnologiyani takomillashtirish va uni ta'lim jarayoniga tadbiq qilish borasidagi muammolarni hal etishda yurtimiz pedagog olimlari N.N. Azizxo'jaeva, R.X. Jo'raev, J.G. Yo'ldoshev, U.N. Nishonaliev, O'.Q. Tolipov, M.A. Ochilov, N.S. Saydahmedov N.A. Muslimovlarning ilmiy ishlaridan hamda pedagogik texnologiyani ta'lim jarayoniga tadbiq qilishning amaliy jihatlari va fanlar o'quv mashg'ulotlari loyihasini yaratish sohasida B. Ziyomuxammadov, L.V. Golish, D.M. Fayzullaeva, H.Q. Qarshiboevning ilmiy-tadqiqot ishlarini tahlili o'rganib, ulardan o'quv adabiyotlarini yaratishning nazariy asoslarini, oliy ta'limning bakalavr boscichidagi fanlar dasturi va adabiyotlarini yaratishning metodologik asoslarini, pedagogik texnologiya tamoyillari va ular asosida o'quv jarayonini loyihalash masalalarini yoritishda foydalaniadi.

Ta'lim muassasalarida matematika fanlarini o'qitishning metodik jihatlarini o'rganish bo'yicha J.I. Ikromov, N.R. G'aybullaev, G.V. Zlotskiy, S. Alixonov, YU.I. Kalyagin, E.U. Medeuov, R.S. Cherkasova, V.I. Mishin, P.M. Erdniev, CH. Mirzaev, A.G. Mordokovich, G.I. Saransev, T. To'laganov, M. Tojiev, D. YUnusova, B. Abdullaeva, M. Raemov, N. Eshpo'latov va boshqalar tomonidan e'tiborga sazovor tadqiqotlar amalgal oshirilgan bo'lib, yangi avlod o'quv adabiyotlarini yaratishga dasturulmal sifatida foydalaniadi. Ayniqsa, "Matematika o'qitish metodikasi" ta'lim yo'nalishiga yangi kiritilgan matematika turkumiga kiruvchi "Matematika o'qitish jarayonini loyihalash" fanini o'qitishning metodik sistemasini yaratishda, fanning o'quv mashg'uloti loyihalarini tuzib chiqishda va uni o'qitish metodikasini yaratishda matematika o'qitish metodikasini rivojlantirishga hissasini qo'shgan yuqorida ko'rsatib o'tilgan olimlarni tadqiqot ishlarning metodik tomonlari asos qilinib olinadi.

YAngi avlod o'quv adabiyotlarini yaratishda ta'lim jarayonida qo'llanilayotgan pedagogik texnologiyalarning tarkibiy qismi bo'lgan, ta'linda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish bo'yicha tadqiqotlar A.A. Abduqodirov, M.Aripov, U.SH. Begimqulov, F.M. Zakirova, N.I. Taylaqov, Sh.S. Sharipov, U. Yuldashev, A.G. Hayitovlarning ishlarida amalgal oshirilgan bo'lib, zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalananishga asoslangan multimedia o'qitish dasturlarini ishlab chiqish va joriy etish o'quv vositalari sifatida e'tiborga olini, pedagogika ta'lim sohasida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llanilishining metodik aspektlarini ishlab chiqishda, "Matematika o'qitish jarayonini loyihalash" elektron darsligi, uni o'qitish metodikasini yaratishda va yangi ochilgan ta'lim yo'nalishlarida elektron darslik asosida talabalarning mustaqil ta'lim olish ko'nikmalarini shakkantirishda manba sifatida foydalamiladi[2].

O'quv adabiyotlar – muayyan ta'lim tur (yunalishi yoki mutaxassisligi) o'quv rejasida kayd eilgan fanlar bo'yicha tegishli o'quv dasturlari asosida zarur bilimlar majmuasi keltirilgan, uzashtirish uslublari va didaktikasi yoritilgan (shu jumlardan, xorijiy tarjimalar) manba[4].

Elektron o'quv adabiyotlar – zamonaviy axborot tsxnologiyalari asosida ma'lumotlarni jamlash, tasvirlash, yangilash, saklash, bilimlarni interaktiv usulda taqdim etish va nazorat kilish imkoniyatlari ega bulgan manba[3].

O'quv adabiyotlarning yangi avlodini yaratishga qo'yiladigan asosiy talab: Kadrlar tayyorlash millim modeliga muvofiq uzluksiz ta'lim tizimida o'quv adabiyotlari ta'lim turlari bo'yicha tasdiqlangan davlat ta'lim standartlari (yoki davlat talablari) asosida, muayyan fanning o'quv adabiyotlari mazkur ta'lim turida o'qitiladigan fanlar bilan o'zarbo'liklilikni va boshqa ta'lim turlarida ushbu fanning o'quv dasturlaridagi uzziyilikni ta'minlagan holda tayyorlanadi[3]

Tahllillar nattijasida pedagogika ta'lim sohasining yangi ochilgan ta'lim yo'nalishlarda o'quv adabiyotlarning yangi avlodini yaratish tamoyillari va ularni tayyorlash mexanizmlari ishlab chiqildi, oliy ta'limning bakalavr bosqichidagi "O'quv jarayonini loyihalash"[4] turkumidagi fanlar dasturi va adabiyotlarini yaratishning metodologik asoslar, pedagogik texnologiya tamoyillari asosida fanlarning o'quv mashg'uloti loyihalarini, "Matematika o'qitish jarayonini loyihalash" fanini o'qitishning metodik sistemasi yaratildi.

- Pedagogika ta'lim sohasida yangi ta'lim yo'nalishlari ochilishining ijtimoiy zaraurligi ilmiy tomonidan asoslash.
- Yangi ochilgan ta'lim yo'nalishlari o'quv adabiyotlarning yangi avlodini yaratish tamoyillari va ularni tayyorlash mexanizmlari ishlab chiqish.
- Pedagogika ta'lim sohasida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarni qo'llanilishining metodik aspektlari ishlab chiqish.
- YAngi ochilgan ta'lim yo'nalishlarida elektron darsliklarni yaratish va uni ta'lim jarayoniga qo'llanilishining dolzarbliji va ahamiyati ko'rsatib berish.
- O'zbekistonda qabul kilingan "Ta'lim tug'risidagi" Konun va "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi" hamda Respublika Prezidentining yosh avlod fazilatlariga kutayotgan talablarini inobatga olib, buyuk mutafakirlarni inson ijtimoiy sifatlariga qo'ygan mezonlar tizimidan fanlar dasturi va adabiyotlarning yangi avlodini yaratishga keng foydalish.

Xulosha. Bugungi kunda barcha oliy ta'lim muassasalarida xorij adabiyotlaridan foydalaniib yangi avlod o'quv adabiyotlarini yaratish hammamizning oldimizga qo'yilgan ustuvor vazifalaridan biriga aylanib bormoqda. Bizning tadqiqotlarimizda esa xorij tajribalaridan foylangan holda yangi avlod o'quv adabiyotlarini yaratishning yangi o'zbek metodikasini ishlab chiqilmoqda. Ularning ayrimlariga esa yuqorida to'xtalib o'tdik.

ADABIYOTLAR

1. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Maxkamasining 1998 - yil 5 - yanvardagi Uzluksiz ta'lif tizimini darsliklar va o'quv adabiyotlari bilan ta'minlashni takomillashtirish to'g'risidagi qarori.
2. O'zbekiston Respublikasi oliv va o'rta maxsus ta'lif vazirligining 2011 - yil 16 - sentyabrdagi "Yangilangan klassifikatorga muvofiq ishlab chiqilgan oliv ta'lif yo'nalishlari va mutaxassisliklarining Davlat ta'lif standartlari va o'quv rejalarini tasdiqlash to'g'risida"gi 387-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan 5460100 -Matematika ta'lif yo'nalishi Davlat ta'lif standarti(DTS).
3. O'zbekiston Respublikasi oliv va o'rta maxsus ta'lif, Xalq ta'limi vazirliklari va Davlat matbuot qo'mitasining 2002 - yil 7 - martdagi 71/22/44-sonli qo'shma buyrug'i bilan tasdiqlangan Uzluksiz ta'lif tizimi uchun o'quv adabiyotlarining yangi avlodini yaratish konsepsiysi
4. Tojiev M., Mamadaliev K. Matematika o'qitish jarayonini loyihalash // O'quv va ilmiy-uslubiy qo'llanma. -T.: Fan va texnologiya, 2013. -160 b.